

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राविधिक सेवा, एयरवर्दिनेश समूह, प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रूपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार चरणमा परीक्षा लिइने छ :

प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पूर्णाङ्क :- २००

द्वितीय चरण :- अन्तर्वार्ता पूर्णाङ्क :- ३०

१. प्रथम चरण : - लिखित परीक्षा					पूर्णाङ्क :- २००	
पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्नसंख्या X अङ्क	समय
प्रथम	व्यवस्थापन तथा कानून	100	40	विषयगत	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६० अङ्क	३ घण्टा
					२ प्रश्न X २० अङ्क = ४० अङ्क (समस्या समाधान)	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी	100	40	विषयगत	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६० अङ्क	३ घण्टा
					२ प्रश्न X २० अङ्क = ४० अङ्क (समस्या समाधान)	
२. द्वितीय चरण : - अन्तर्वार्ता						
	विषय	पूर्णाङ्क	उतीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली		
	अन्तर्वार्ता	30	-	मौखिक		

द्रष्टव्य :

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- लिखित परीक्षामा यथासम्भव पाठ्यक्रमका सबै एकाईबाट प्रश्नहरू सोधिनेछ ।
- विषयगत प्रश्नमा प्रत्येक पत्र/विषयका प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरू हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डका उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेको सम्झनु पर्दछ ।
- प्रथम चरणको परीक्षाबाट छनौट भएका उम्मेदवारहरूलाई मात्र द्वितीय चरणको परीक्षामा सम्मिलित गराइनेछ ।
- पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०७४/१०/२८

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राविधिक सेवा, एयरवर्दिनेश समूह, प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- व्यवस्थापन तथा कानून

खण्ड क - (५० अङ्क)

1. सार्वजनिक व्यवस्थापन

- 1.1 सार्वजनिक व्यवस्थापन : परिचय, कार्यक्षेत्र, नवीनतम अवधारणा, विद्यमान चुनौती तथा समाधानका उपायहरू
- 1.2 प्रशासनिक विधिहरू (कार्य विश्लेषण, कार्य विवरण, कार्य मूल्याङ्कन, कार्य विस्तृतिकरण, कार्य ढाँचा, संगठन तथा व्यवस्थापन पद्धति, व्यवस्थापकीय परीक्षण)
- 1.3 संगठनको परिचय, स्वरूप, सिद्धान्त तथा संगठन गठनका आधारहरू
- 1.4 संगठनका केही प्रमुख पक्षहरू: संगठनात्मक व्यवहार, समूह गतिशिलता र समूहगत कार्य
- 1.5 संगठनमा संचार, समन्वय, सुपरिवेक्षण, अनुगमन तथा मूल्यांकनको महत्व
- 1.6 व्यवस्थापनको अवधारणा, प्रकार र आधारभूत सिद्धान्तहरू
- 1.7 कुशल व्यवस्थापकका कार्य र गुणहरू
- 1.8 व्यवस्थापकीय सीप र शैलीहरू
- 1.9 मानव श्रोत व्यवस्थापन : प्राप्ति, विकास, उपयोग र सम्भार
- 1.10 व्यवस्थापनमा निर्देशन, नियन्त्रण, अधिकार प्रत्यायोजन, निर्णय प्रक्रिया र नेतृत्व
- 1.11 व्यवस्थापनका केही प्रमुख पक्षहरू : कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन, द्वन्द्व व्यवस्थापन, तनाव व्यवस्थापन, समय व्यवस्थापन, प्रकोप व्यवस्थापन, संकट व्यवस्थापन, परिवर्तन व्यवस्थापन, गुनासो व्यवस्थापन, श्रमिक संगठन (Trade Union) र सामुहिक सौदावाजी (Collective Bargaining), सम्पूर्ण गुण व्यवस्थापन (Total Quality Management)
- 1.12 वार्ता तथा संझौता सम्बन्धी सैद्धान्तिक र व्यवहारिक ज्ञान
- 1.13 व्यवस्थापन सूचना प्रणाली र संगठनमा महत्व
- 1.14 सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन र मूल्यांकन प्रशासनको भूमिका
- 1.15 योजनाको परिचय, तर्जुमाका चरणहरू र नेपालमा आवधिक योजना वारे सामान्य जानकारी
- 1.16 सार्वजनिक सेवाको अवधारणा, कार्य, विशेषता र भूमिका
- 1.17 सार्वजनिक सेवा प्रवाह र सार्वजनिक सेवा वडापत्र
- 1.18 विश्व व्यापीकरण, उदारीकरण र सार्वजनिक संस्थानको अवधारणा र प्रयोग
- 1.19 विमानस्थल व्यवस्थापनका नयाँ अवधारणाहरू वारे जानकारी
  - सार्वजनिक निजी साझेदारी (PPP) माध्यमबाट निजीकरण व्यवस्था
  - व्यवस्थापन करार (Management Contract)
  - कर्पोरेटाइजेशन
  - निर्माण, स्वामित्व, संचालन, हस्तान्तरण (BOOT)
  - स्थानीय तहमा हस्तान्तरण र संचालन
- 1.20 आर्थिक प्रशासनको अर्थ, क्षेत्र, प्रमुख कार्यहरू र महत्व
- 1.21 बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, मूल्याङ्कन प्रक्रिया र बजेट चक्र
- 1.22 आर्थिक विकासमा सार्वजनिक, निजी र सहकारी क्षेत्रको भूमिका

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राविधिक सेवा, एयरवर्दिनेश समूह, प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

खण्ड ख - (५० अङ्क)

2. ऐन, नियम र नीति

- 2.1 नेपालको वर्तमान संविधान
- 2.2 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण ऐन, २०५३
- 2.3 नागरिक उड्डयन नियमावली, २०५८
- 2.4 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण कर्मचारीहरुको सेवाका शर्त र सुविधा सम्बन्धी नियमावली, २०५६
- 2.5 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण आर्थिक प्रशासन सम्बन्धी नियमावली, २०५७
- 2.6 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण विमानस्थल सेवा शुल्क नियमावली, २०६७
- 2.7 नागरिक उड्डयन सुरक्षा नियमावली, २०७३
- 2.8 विदेशी लगानी तथा प्रविधि हस्तान्तरण ऐन, २०४९
- 2.9 भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९
- 2.10 प्रतिलिपि अधिकार सम्बन्धी ऐन, २०५९ र नियमावली, २०६१
- 2.11 विधुतीय कारोबार ऐन, २०६३
- 2.12 सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ र नियमावली, २०६५
- 2.13 सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र नियमावली, २०६४
- 2.14 हवाई नीति, २०६३
- 2.15 सूचना प्रविधि नीति, २०६७
- 2.16 विज्ञान प्रविधि नीति, २०६०
- 2.17 नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरणको संगठनात्मक संरचना, उद्देश्य र कार्यक्षेत्र
- 2.18 नेपालमा हवाई यातायातको विकासक्रम र चुनौतीहरु
- 2.19 अन्तर्राष्ट्रिय नागरिक उड्डयन संगठन (ICAO), अन्तर्राष्ट्रिय हवाई यातायात संघ (IATA) र अन्य उड्डयन सम्बन्धित क्षेत्रिय संगठन बारे जानकारी

प्रथम पत्रको लागि यथासम्भव निम्नानुसार प्रश्नहरु सोधिने छ ।

प्रथम पत्र (विषयगत)				
विषय	खण्ड	अङ्कभार	लामो उत्तर	समस्या समाधान
व्यवस्थापन तथा कानून सम्बन्धी	(क)	५०	३ प्रश्न X १० अङ्क = ३०	१ प्रश्न X २० अङ्क = २०
	(ख)	५०	३ प्रश्न X १० अङ्क = ३०	१ प्रश्न X २० अङ्क = २०
जम्मा		१००	६ प्रश्न X १० अङ्क = ६०	२ प्रश्न X २० अङ्क = ४०

द्वितीय पत्र : सेवा सम्बन्धी

1.0 Aviation legislation

1.1 Regulation frame work

Role of ICAO & Civil Aviation Authority of Nepal, The convention on international Civil Aviation, ICAO Standards, Annex-1 chapter , Annex-6 part1 chapter 8 and 11; Annex-8, Civil Aviation Act (1959), civil Aviation Authority Act (1996), Civil Aviation Regulation (2002) and its amendments.

1.2 Aircraft Certificate

Type of Certificate, Supplement type certificate, Aircraft Registration Certificate, Certificate of airworthiness, Temporary C of A, Permit to Fly, Expert certificate of airworthiness.Noise Certificate.

2.0 Safety Management Systems

2.1 Safety Management Systems (SMS) Safety data collection, Safety data analysis, Safety data protection and information exchange.

2.2 State Safety Program

State Safety Policy (SSP) objective, Role of SSP in SMS, State Safety Promotion

3.0 Human Factors

3.1 Human Factors and Human error

Need to address human factors, Types of errors in maintenance tasks, Violation, Avoiding and managing error, Types of errors in maintenance tasks, Reporting errors, Disciplinary policy.

3.2 Human Performance and Limitation

Situational awareness, Fatigue and physical work, Stress, work load management, Attention and perception.

4.0 Commercial Air transportation

4.1 Air operator certificate

Different place of air operator certificate, Pre –application phase, Formal Application Phase, Document phase, Inspection & Demonstration phase, Certificate phase

4.2 Operator & responsibility

Aircraft operator facilitation, Operation Certification & Supervision, MMEL/ MEL, Documents carried on board

5.0 Aircraft Specific Operation

5.1 Performance based navigation and Category II & III Operation

- PBN, RNAV & RNP, PBN Operation approval process; Low visibility take-off, Category II/ III Operation, Specific approval requirements low visibility take-off

5.2 Reduced vertical separations (RVSM) operation approval

- RVSM approval general, monitoring program, Issuance of operating specifications

नेपाल नागरिक उड्डयन प्राधिकरण
प्राबिधिक सेवा, एयरवर्दिनेश समूह, प्रबन्धक, नवौं तहको खुला/आन्तरिक प्रतियोगितात्मक लिखित परीक्षाको लागि
पाठ्यक्रम

6.0 Aircraft Performance and its Limitation

6.1 Aircraft performance

- Aircraft performance, factors affecting aircraft performance, Performance charts, Weight and balance, Center of Gravity and its factors affecting

6.2 Aircraft operation limitation

- Relation of Temperature, pressure, density with relation to altitude, Rate of climb, descent, approach and landing, Airplane STALL and its warning mechanism

7.0 Quality Assurance System

7.1 System Quality Audit

- Scope of Quality Audit, Quality Auditors, Quality Audit Planning, Quality Audit Findings, Aircraft Quality Audit

7.2 Quality Management System (QMS)

- ISO 9001 Quality Management System, Benefit of QMS, Continued Improved through QMS

8.0 Aircraft Maintenance

8.1 Maintenance Systems

- Maintenance organization, NCAR 145 Maintenance organization manual, Certificating and non-certifying staff, Aircraft certificate of release to service, Component Certificate of Release to Service, Maintenance Records, Maintenance Check and Inspection

8.2 Aircraft Maintenance License

- NCAR Part 66, B1 licenses, B2 licenses, Privilege of B1 & B2 Licenses

9.0 Continue Airworthiness

9.1 Continue Airworthiness management

- Continue airworthiness management organization, -NCAR part M (Sub part F), Responsibility of CAMO manager

9.2 Continue Airworthiness System

- CAMOE, Maintenance Schedule, Maintenance paining Document, -Airworthiness Directorate, Service bulletin Service letter, Reliability reports

10.0 Safety Oversight System

10.1 Safety oversight general

- Objective of Safety Oversight, Ramp Inspection, Safety analysis of foreign Aircraft

10.2 Safety Audit

- Audit composition, Team Manager, Team leader, Auditing Inspector, Phase of Audit, Pre Audit Phase, Audit Execution Phase, Post Audit Phase, Level of finding, Follow up Audit